

- 8 Žáci v konfliktních (např. spor) či potenciálně konfliktních (např. kritika) situacích rozlišují a uplatňují projevy respektující a nerespektující komunikace.
- 9 Žáci poznávají svůj vztah k soutěži (jak reagují a jednají, co jim brání zvládat situaci soutěže, konkurence, trénují odolnost, respektují etická pravidla).
- 10 Žáci posoudí v konkrétní situaci, zda je výhodné použít kooperaci, anebo jinou strategii dosažení cíle.

Indikátory s více než 50% výskytem.

- 11 Žáci plní různé týmové a pracovní role tak, aby přispěli skupině.
- 12 Žáci používají základní individuální a sociální dovednosti pro práci v týmu.
- 13 Žáci projevují svým chováním respekt k různým formám odlišnosti (různost pohlaví; etnika; kultury; náboženství; zájmů; sociálního zařazení apod.) ve společnosti i ve třídě.
- 14 Žáci se spolupodílí na formulaci základních pravidel chování ve třídě a ve škole a respektují je.
- 15 Žáci se zajímají o spolužáky i o učitele.
- 16 Žáci vnímají a reflektují a kontrolují řeč těla vlastní i druhých.
- 17 Žáci ovládají techniku řeči (držení těla, dech, posazení hlasu, artikulace apod.), vnímají a jsou schopni reflektovat v praxi komunikace význam tónu hlasu (výrazu řeči).
Žáci projevují svým chováním respekt k základním lidským právům vůbec a konkrétně i k právům svých spolužáků a učitelů (právům ve smyslu zákonném i psychologickém a morálním).
- 18

Indikátory s více než 90% výskytem.

- 19 Žáci vysílají signály aktivního naslouchání (např. přikyvování; projevování zájmu o sdělovaný obsah; verbální přitakávání - hm, ano,...; apod.)
- 20 Žáci vyslechnou (soustředěně) komunikačního partnera.
- 21 Žáci jednají tak, aby jejich chování vytvářelo a podporovalo dobré mezilidské vztahy a řešilo problémy ve vztazích.
- 22 Žáci se vyjadřují (přiměřeně svému věku) věcně, správně a jasně (příp. i stručně apod.).

Pouze v nepatrném zlomku hospitovaných hodin (méně než 5 %) byly zaznamenány činnosti, jejichž prostřednictvím by se žáci učili rozpoznávat lživou a manipulativní komunikaci. I při vědomí časové náročnosti rozvoje takových žákovských dovedností je vzhledem k důležitosti plynoucí zejména z praktické upotřebitelnosti zarážející, že mu učitelé nevěnují pozornost častěji než ani ne v jedné vyučovací hodině ze dvaceti.